

Likvärdig skola i Vaggeryds kommun – även på landsbygden!

Här följer en skrivelse från oss föräldrar i Hok/Svenarum som är långt ifrån nöjda med den rådande skolsituationen. Vi kommer här ta upp frågor om resursbristen, vilka utmaningar vi ser med att arbeta åldersintegrerat, hur vi ser på den fysiska skolmiljön m.m. I slutet av detta dokument finns en rad frågor vi behöver svar på. Och vi behöver det snart då vi har en skolstart som är 2,5 månad bort. Vi önskar också vara med och prata om dessa frågor nästa tillfälle Barn- & Utbildningsnämnd har möte.

På tisdag den 24 maj hade rektor Sofia Isaksson och biträdande rektor Karin Hansson ett informationsmöte med föräldrar till de barn som går på och som ska börja i Hoks skola efter sommarlovet. Vi fick då information som oroar oss mycket då vi tror att detta kommer att påverka våra barns hälsa och deras utbildning på ett negativt sätt.

Efter mötet skapades en grupp på Facebook med namnet Skolbarnen i Hok och Svenarum. Svenarum inkluderades då vi ser att även den skolan har problem med för hårda åtstramningar gällande resurser på skolan. Flera av de föräldrar som har barn på Svenarums skola har även barn som går på Hoks skola. Under bara tisdagskvällen hade gruppen kommit upp i över 80 medlemmar som anser att skolsituationen på dessa skolor inte längre är hållbar. I skrivande stund uppgår medlemsantalet till 126 stycken.

Vi kan börja med att vi på mötet den 24 maj fick veta att man drar ner på en tjänst på Hoks skola till höstterminen. Anledning till detta ska bl.a. vara ett förväntat minskat elevantal under kommande år. Det förväntade elevunderlaget skulle alltså ge allt för små klasser för att kunna behålla klasserna fördelade efter årskurs. Detta innebär att man kommer behöva göra en omorganisation där lågstadiet ska börja undervisas i B-form för att få större klasser. När man drar ner en tjänst kommer det inte heller längre finnas en lärare till varje årskurs. Klasser och antal lärare skulle då se ut enligt följande:

Klasser	Antal elever	Personal
F-1	26	1 lärare, 0,4 fritidspedagog +idh
2-3	26	1 lärare 0,4 fritidspedagog +idh
4	25	1,5 lärare
5	16	1,5 lärare
		Övrig personal: 3 fritidspedagoer 1 elevassistent

Vi ställer oss dock frågande till hur omorganisering till B-form och minskat antal lärare kan kopplas ihop.

Litteratur och studier visar på att man behöver fler resurser för grupparbeten och planering av lektionsupplägg när man arbetar i B-form. Litteratur och studier visar också att de elever som gått i B-form haft sämre betyg, speciellt inom ämnena svenska och matematik, som anses som två av de viktigaste kärnämnen i skolan. En omorganisation till B-form borde således medföra ett ökat antal pedagoger på skolan. Men istället för att ge rätt förutsättningar till skolans personal att klara av en sådan omorganisation så har man istället skurit ner på resurserna. Vi befärar då att våra barns kunskaper som de ska tillägna sig i skolan kommer att få ännu sämre kvalitet vilket kommer resultera i ännu sämre betyg.

Vaggeryds kommun är idag en kommun där befolkningen ökar och man visar upp ett stort överskott för 2021. Då väljer man att arbeta med större klasser och färre personal. Det är orimligt.

Det minskade elevunderlaget blir dock en självuppfyllande profetia, om inget görs, om familjer blir tvungna att söka sig till andra kommuner.

Ohållbar arbetssituation för lärare och elever

Lärarna som arbetar på Hok skola har inte fått någon tid för förberedelse för hur de ska arbeta på bästa sätt efter att det här beslutet tagits. De som arbetar på skolan idag har ingen nämnvärd erfarenhet av att arbeta i B-form och känner sig osäkra på hur de ska göra det på bästa sätt. Det finns ingen uttalad plan för hur det pedagogiska arbetet ska ledas och utvecklas i denna omorganisation. Man har inte kunnat komma med ett förslag på hur scheman skulle kunna se ut så att det går att se att det faktiskt kommer att vara genomförbart att exempelvis få dela upp klasserna årskursvis i kärnämnen som rektor meddelade på mötet var det man skulle eftersträva.

Under mötet fick vi höra att ett förslag var att man skulle ta hjälp av fritidspersonalen för att kunna dela på klasserna. Men fritidspersonalen på Hoks skola används redan i skolverksamheten hela dagarna. De får inte ens ut all den planeringstid de egentligen har rätt till då de behöver finnas i skolverksamheten så mycket för att få den att gå runt. Hur ska de kunna gå in mer i skolverksamheten än de redan gör?

Två behöriga lärare och en elevassistent på Hoks skola har sagt upp sig som en följd av de dåliga förutsättningar de får för att genomföra sitt uppdrag på skolan. På Svenarums skola har både den enda behöriga läraren som fanns samt övrig skol- och fritidspersonal sagt upp sig av liknande anledning (förutom en elevassistent som istället är långtidssjukskriven). Skolans personal har svårt att få ut sina lagstadgade raster och resurserna för att genomföra sitt uppdrag inom skolan och fritidsverksamheten med kvalitet finns inte. Det slutar med att vi bara får en plats där våra barn förvaras under vår arbetstid, ingen plats för individuell utveckling.

Den nuvarande planen för höstterminen ger Hoks skola en F1-klass och en 2-3klass med 26 elever vardera. Detta är relativt stora klasser att undervisa i B-form. Återigen hänvisat till den mycket mer tidskrävande planeringen som krävs för att tillgodose två årskursers undervisning så kommer tiden för att planera för så många barn i en B-formklass kräva ytterligare tid för planering och förberedelser. För att kunna genomföra detta med kvalitet krävs således flera lärare, inte färre.

Förskolans personal som nu släpper ifrån sig den grupp på 15 barn som ska börja i F-klass i Hok efter sommaren gör bedömningen att det krävs minst 3 vuxna för att kunna hantera gruppen i och med de individuella behov av särskilt stöd dessa barn har. De har till exempel 8 barn i denna grupp som kräver att någon vuxen sitter bredvid dem vid matsituation. Hur ska man klara det på 1,4 vuxna? När det dessutom läggs till de 10 barn som idag går i F-klass som också innehåller flera individer med behov av särskilt stöd. Nuvarande läsår har läraren i F-klass känt sig otillräcklig vid flertalet gånger.

Nu ska man in med 15 elever till i den gruppen, men bara 0,4 fler vuxna. Hur kan ni tro att detta ska kunna ske med kvalitet? Dessutom är ju F-klass och åk 1 två skilda verksamheter och kräver således ännu mer uppdelning mellan de båda grupperna för att bedriva verksamheterna på det sätt som de är avsedda.

I Svenarum kommer det efter sommaren gå 31 barn på fritids med 1,75% vuxna anställda inom verksamheten. Det säger sig självt att de vuxna inte kommer att räcka till. Eftersom fritids öppettider sträcker sig från kl 6 till kl 18 och en arbetsdag varar i 8 timmar så kommer de här 1,75 vuxna bli tvungna att klara sig ensamma med 31 barn vid början och slutet av dagen för att de ska kunna täcka upp öppningstiderna. Detta kommer i sin tur medföra att lärare på skolan kommer behöva lämna sin planeringstid för att stötta upp på fritids. Även här undervisar man i B-form, som vi tidigare konstaterat kräver mer planering än rena årskurser. Men här får lärarna återigen mindre tid att planera en mer krävande undervisning. Kvaliteten blir lidande i ett första led, våra barns utveckling blir lidande i förlängningen då deras undervisning inte blir likvärdig med andra barns undervisning i andra delar av kommunen.

Litteratur och studier visar också på ökad psykisk ohälsa bland Sveriges barn och unga och experter vittnar om att detta står i direkt relation till minskat antal vuxna i skolmiljön. Ju färre vuxna i barnens närvaro, desto mer osäkra och otrygga blir de vilket i sin tur ökar den psykiska ohälsan.

De elever som kräver särskilt stöd eller extra anpassningar får idag inte i närheten av den hjälp de enligt skollagen har rätt till eftersom personalen i skolorna inte räcker till. *(Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser"* – Skollagen) Eftersom de inte får tillräckligt med stöd resulterar det i psykisk ohälsa och hemmasittande elever. Detta är något som professionen i skolan har vittnat om under flera år, men som ingen politiker verkar vilja ta på allvar. Faktum är att specialundervisningen på Hoks och Svenarums skolor är närmast obefintlig för att det inte finns tillräckligt med kompetens eller personal till detta. Men behovet för det ökar ständigt. Det är ingen hemlighet att elever med neuropsykiatriska funktionshinder är mer regel än undantag i klasserna på våra skolor idag. Speciellt sedan beslutet att elever inom autismspektrat inte är berättigade till att gå på särskola. Det är elever som har mycket svårt att hantera större grupper utan individuellt stöd, något som de inte får tillräckligt mycket av, trots att deras föräldrar påtalar detta om och om igen. De elever som har beviljats särskilt stöd får inte det de har rätt till då elevassistenterna är för få.

När lärare, fritidspedagoger och elevassistenter jobbar i sådana här miljöer känner de sig otillräckliga, blir stressade och kommer inte kunna göra ett bra jobb. Vilket i sin tur leder till ännu större ohälsa bland eleverna som inte bemöts av lugna och trygga vuxna utan stressade sådana som är halvt på väg in i väggen. De vuxna tvingas i någon slags överlevnadsinstinkt att vända den andra kinden till när de t.ex. går förbi en elev som är ledsen för att de känner att de inte har tid att ta samtalet och tid att ta dokumentationen som det där samtalet kan komma att innebära. Man har redan för mycket att göra när man ska individanpassa undervisningen för 26 elever varav många har olika neuropsykiatriska diagnoser som kräver ännu fler anpassningar.

"Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero." – Skollagen. Hur väl tycker ni att det rimmar med det ovan skrivna?

Vidare vill vi lyfta att under de 178 skoldagar som ett läsår består av har innevarande läsår haft 167 sjuk/frånvarodagar av personal på Hoks och Svenarums skolor. Av dessa sjuk/frånvarodagar har man fått in vikarie under endast 43 dagar. Alltså har ordinarie personal fått täcka upp för sina kollegor under 124 skoldagar. Det är nästan 70% av skoldagarna på ett helt skolår då skolorna i Hok och

Svenarum varit underbemannade. Det är en mycket anmärkningsvärd siffra. Bemanningen har helt klart varit för snål och nu vill man dra ner på den ytterligare.

Lärare är en av de yrkesgrupper som är mest överrepresenterade gällande sjukskrivning på grund av stress och utmattning. Varför tror ni att det är så?

De allra flesta lärare, som har erfarenhet av yrket, vet att det är så här och vet också att det oftast innebär en mycket tyngre arbetsbörda att arbeta i B-form. Kanske är det därför det ofta är så svårt att rekrytera till tjänsterna på de här skolorna? Och när man väl lyckats rekrytera en behörig lärare, dröjer det sällan länge innan denne väljer att gå vidare till andra arbetsplatser. Vad beror det på? Har ni analyserat detta fenomen? För det är ju ingen hemlighet att skolorna i Rektorsenhet 2 haft svårt att rekrytera och behålla sina lärare.

Kvar blir barnen som i sin tur hela tiden får nya lärare. Den så viktiga strukturen och tryggheten för att skolan ska fungera för alla barn blir lidande. De barn som behöver extra stöd fortsätter att falla mellan stolarna eftersom det alltid tar tid för en ny lärare att lära känna eleverna och de behov de har.

Detta skapar ett B-lag av de barn som växer upp och går i skola på landsbygden. Vi vet att elever från Hok och Svenarum som idag går på högstadiet på Hjortsjöskolan får specialundervisning då de ligger så långt efter jämnåriga som gått på skolor i Vaggeryd och Skillingaryd kunskapsmässigt. Ska vi verkligen låta det här fortgå? Hur många fler barns utbildning ska få saboteras på det här sättet? Var är likvärdigheten?

Samtidigt som man tycker att en behörig lärare med stöd av 40% fritidspedagog ska driva undervisningen för 26 elever i åk 2 och 3 i Hok så kan två behöriga lärare på 100% tillsammans bedriva undervisningen för 26 elever i åk 2 på Fågelforsskolan i Skillingaryd. Man behöver inte vara den skarpaste kniven i lådan för att räkna ut vilka elever som ges de bästa förutsättningarna att lyckas i skolan. Det krävs ingen raketforskare för att räkna ut att de där två lärarna på Fågelforsskolan som "bara" har elever i samma årskurs och två 100% behöriga lärare har mycket större möjligheter att följa skollagen som säger att undervisningen måste ta hänsyn till alla barns och elevers olika behov. De ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. *(Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål - Skollagen)* Hur långt eleverna har möjlighet att nå beror alltså på var deras föräldrar valt att bosätta sig, tvärt emot vad skollagen säger. *(Alla ska, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet – Skollagen)*. Vi kan nog alla vara överens om att de elever vars föräldrar valt att bosätta sig i Skillingaryd och får gå på Fågelforsskolan kommer att få mer stöd och hjälp än våra barn som går i skolorna i Hok eller Svenarum.

För att fortsätta att citera skollagen, där står att:

*"Vid varje förskole- och skolenhet ska det finnas ett eller flera forum för samråd med barnen, eleverna och de vårdnadshavare som avses i 12 §. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för barnen, eleverna och vårdnadshavarna.
(...)*

Inom ramen för ett eller flera sådana forum som avses i första stycket ska barnen, eleverna och vårdnadshavarna informeras om förslag till beslut i sådana frågor som ska behandlas där och ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas."

Något sådant forum där vi fått vara en del av diskussionen kring denna omorganisation av Hoks skola

har aldrig ägt rum förrän informationsmötet den 24 maj där vi informeras om att beslutet redan är taget.

Undermålig fysisk arbetsmiljö

Vi vill också anmärka på den fysiska miljö som barnen på framför allt Hoks skola vistas i varje dag. Underhållet av byggnaderna är till det närmaste obefintligt. Det har varit hål i tak som gett vattenläckor som samlats upp i hinkar. Enligt föregående rektor lagades hålet i yttertaket, men man gjorde inte något åt det material som fuktskadats under det. I samtal med tekniska hävdar man att allt som behövts åtgärdats har åtgärdats men det finns inga anteckningar eller protokoll på vad som faktiskt gjorts, så ord står mot ord.

Många vinterdagar har eleverna på Hoks skola fått sitta med ytterkläderna på sig i lektionssalarna eftersom värmesystemet lagt av.

I flera klassrum har det under många år varit omöjligt att dra för något vid fönstren så att man kan se på ex. filmklipp när solen skiner eller ens sitta vid bänkar placerade vid fönstren eftersom det blir för varmt när solen ligger på. För att inte nämna omöjligheten att göra en ev. inrymning då det inte går att dra för något för fönstren. I ett klassrum har en lärare löst det genom att själv sätta sig och sy gardiner av eget påkostat material för att kunna få upp något avskärmande i sitt klassrum.

Ventilationerna i de olika utrymmena på skolorna kräver ständiga reparationer då de hela tiden stängs ner.

Skohyllorna i korridorerna är så söndriga att elevernas skor inte ens kan stå på dem och måste istället stå på golvet vilket försvårar för lokalvårdarna att hålla rent och gör att risken för fallolyckor ökar. Det finns dörrar som inte går att låsa eftersom lås plockats bort för att sättas i andra dörrar som varit i mer akut behov av att låsas.

I den "tillfälliga" byggnaden som kallas paviljongen som står på Hoks skolas skolgård och verkar ha blivit en permanent byggnad är miljön katastrofal. Hela byggnaden har satt sig vilket har medfört stora sprickor i väggarna och att takplattor trillat ner i klassrummen. Dessa har "som tur är" ramlat ner under ett lov eller under en rast då elever inte varit i klassrummet. Men det hade lika gärna kunnat hända när eleverna varit där och en elev hade fått en hel gipsskiva i huvudet. Hade ni velat att era barn dagligen vistades i sådana lokaler?

Ute i korridoren har frustrerade elever slagit flertalet stora hål i väggarna som gör att gips dagligen ligger utstrött över golvet och isolering sticker ut från väggarna. Det är viktigt att påpeka att både lärare och föräldrar är överens om att det här handlar om elever som behövt extra stöd i skolan under längre tid, oftast redan på lågstadiet, för att kunna hänga med i skolan och få känna att skolan är meningsfull, men som inte fått det på grund av resursbrist.

En glasruta i entrédörren har varit trasig och lagad med silvertejp sedan i höstas. En ny dörr finns på skolan och har gjort så under en längre tid, men ingen kommer för att byta den.

Under dagen idag kommer föräldrar och sakkunniga att besöka Hoks skolas lokaler för att sammanställa en fullständig lista över de fel och brister som finns i arbetsmiljön. Vi kommer att skicka den listan som ett komplement till er efter helgen.

Politiker måste ta ansvar

Som tidigare nämnts hänvisar man alltså grunden till omorganisation av Hoks skola till statistik över kommande elevunderlag som visar på ett minskat elevunderlag kommande år. Vi ställer oss dock frågande till detta underlag. Vaggeryds kommun är den kommun som haft den största tillväxten i regionen under de senaste åren. I och med byggnationer i Stigamo och de ökade arbetstillfällena dessa inbär samt kommunens planer på nybyggnationer och nya tomter i Hok ser vi inte hur man på

allvar kan räkna med att elevunderlaget kommer minska. I kommunens egen årsredovisning för år 2021 visar det att antalet 0-åringar i Hok dessutom ökat för varje år de senaste 4 åren.

Vi tror att man på kommunen bestämt sig för att spara in på skolan och sedan hittat dessa förväntade beräkningar av elevunderlag som en passande ursäkt att hänvisa till. Vad har man egentligen för anledning till att spara in på personal i skolorna över huvud taget? I kommunens årsredovisning finns vinsterna som kommunen gjort till allmän beskådan. En kommun med så mycket vinst som sedan ska spara på skolan känns som ett hån mot oss medborgare. Vad ska ni använda dessa pengar samt de pengar ni nu planerar spara på skolan till? Vad är så viktigt och kostsamt att ni beslutat att äventyra våra barns utbildning och hälsa?

Det är ju inte bara i Hok och Svenarum besparingar görs. Ni planerar att spara in på 10 tjänster i grundskolan i kommunen till läsåret 22/23? Speciellt med tanke på hur barnens ohälsa ökar och kunskaper minskar, borde man då inte satsa mer på skolan? Borde man inte se till att barnen får bättre förutsättningar? Hur kan man då fatta beslut som mängder med studier och litteratur visar ger rakt motsatt effekt?

Vi kräver att kommunen börjar ta ansvar för barnen som bor här. Vi kräver att kommunen följer skollagen och ger våra barn samma förutsättningar och en likvärdig skolgång som de barn som bor i Vaggeryd eller Skillingaryds tätorter. Enligt skollagen ska skolans verksamhet vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och då måste man titta på de rapporter och studier som hela tiden publiceras och sluta köra huvudet i sanden och ta beslut som ger sämre förutsättningar, och detta för att man ska spara pengar. I skollagen står det att *"I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt"*. Det är dags att ni politiker börjar ta skollagen på allvar och börja ta beslut med utgångspunkt i barnens bästa. Ta beslut som ökar deras psykiska hälsa istället för ohälsa. Ta beslut som ger dem ökade kunskaper istället för större kunskapsstapp. Ta beslut som ökar deras trygghet istället för otrygghet. Och ta beslut om ökar deras studiero istället för raserar den lilla studiero som finns kvar. Börja tänka på barnen och framtiden. De här barnen kommer att kosta er mer som samhälle när de gått färdigt en grundskola som har svikit dem från början till slut.

Lösningar

Vi ser två alternativa lösningar som vi nu tänker presentera:

Alt. 1:

Skjut till mer pengar till ytterskolorna. De pengar som går till studieresor och skolskjutsar ska ligga utöver den ordinarie skolpengen per elev och inte påverka undervisningens kvalitet. Anställ tillräckligt många vuxna så att verksamheterna kan skötas utan att personal går in i väggen, känner sig underbemannade och inte blir så sårbara vid sjukskrivningar eller annan tillfällig frånvaro av personal. För att B-form ska ge kvalitativ utbildning krävs tvåläraresystem. Ni skulle därför behöva ha 4 lärare anställda i Svenarum och 6 lärare i Hok. Utöver detta krävs minst två elevassistenter per stadium vilket ger 6 elevassistenter på Hoks och Svenarums skolor. Annars ser vi inte hur ni ska kunna ta ert ansvar och försäkra att skollagen följs och att ni ger våra barn de förutsättningar som krävs för att lyckas i skolan.

Kanske skulle man till och med kunna vänta med omorganisation till B-form i Hok till elevantalet faktiskt har minskat så mycket att det blir rimliga storlekar på B-formklasserna? Fram till dess kan lärarna få tid till att förbereda och planera för hur de ska undervisa i de olika ämnena i den här formen så att de känner sig trygga i arbetssättet istället för att kastas in i ett nytt arbetssätt som de ska försöka förstå på vägen. Ett sådant arbetssätt kommer alltid påverka de eleverna som hamnar i

de första årens klasser på ett negativt sätt eftersom lärarna då inte har kommit underfund med hur de ska göra.

Alt. 2:

Slå ihop Hoks och Svenarums skolor till en. I och med att Hoks skola har fler lokaler, större bibliotek samt en sporthall borde det vara naturligt att förlägga all undervisning där. Dessutom åker redan majoriteten av Svenarums elever skolskjuts och de fyra minuter extra det skulle ta att åka till Hoks skola kan knappast göra någon större skillnad.

En ihopslagning innebär klasstorlekar enligt följande:

F-klass: 23 elever

Åk 1: 21 elever

Åk 2: 23 elever

Åk 3: 16 elever

Åk 4: 25 elever

Åk 5: 17 elever

Experter påpekar att den optimala storleken på en klass är runt 20 elever. Då har eleverna tillräckligt många klasskamrater för att få en hälsosam gruppdynamik och eleverna är inte för många för att inte kunna ges den individanpassning som krävs för att varje barn ska ges förutsättningar att lyckas i skolan. Med det här alternativet blir alla klasser "lagom" stora och behöver inte mer anpassad planering som B-formklasser innebär, utan den vanligt beräknade planeringstiden.

Med den bemanning som ni idag räknar med till Hoks och Svenarums skolor efter sommaren på 6 klasslärare, 1 idrottslärare, 5,55 fritidspedagoger och 1 elevassistent tror vi att det kan räcka att enbart behöva anställa någon enstaka elevassistent till för att försäkra sig om att det ska finnas tillräckligt många vuxna i skolan för att skapa trygghet och arbetsro för alla.

Frågor

Vi kan sammanfatta denna skrivelse i nedan ställda frågor som vi kräver svar på:

- Varför görs det nedskärningar i skolans resurser nu?
- Hur ser analysen bakom detta beslut ut?
- Vad ska överskott från föregående budgetår och de pengar man ska spara in på skolan under nästa läsår användas till istället?
- Hur ser handlingsplanen ut för den fysiska skolmiljön? När åtgärdas alla brister?
- Är det verkligen rimligt att barn som inte går i skola i tätorten inte ska få åka på studiebesök eller klassresa då pengarna går åt till buss till slöjdsalen?
- Hur kan ni säkerställa att kommunen följer skollagen och att alla barn som behöver extra stöd i klassrummet och på skolgården får en bra, trygg skolgång?
- Hur kan ni säkerställa att det råder likvärdig skola över hela kommunen, även på landsbygden?
- Vem ska ställas till svars för de brott mot skollagen som begås på kommunens skolor?